

MANOČE

MARIÁNSKE NOVINY ČERVENÍK

Číslo 33

Vl. ročník

09.03.2014

POST

JE CESTA

K SVETLU

„POĎ, NASKOČ!“

Fabián Báez. Že Ti nič toto meno nehovorí? Donedávna ani mne. Ale podme poporiadku.

Rok 2014. Február. Rím. Plné Námestie sv. Petra. Je stredajšia generálna audiencia. Pápež František počas svojej jazdy v papamobile, v obrovskom ľudskom dave zrazu objaví svojho dobrého priateľa, argentínskeho kňaza Fabiána Báez. Keď tento farár z Buenos Aires pcestoval do Ríma, spočiatku vôbec netušil, či sa naplní jeho túžba a dostane sa na stredajšiu generálnu audienciu. Veď ani nevedel, kde by na ňu mohol dostať lístok. Stojac za bariérami medzi davom sa rozhadol zakričať na pápeža, keď sa približoval v papamobile. Hlava cirkvi ho zazrela a vyzvala: „*Pod', naskoč!*“. Kňaz následne naskočí do vozidla a „zvezie sa“ s pápežom. Po audiencii spolu ešte chvíľu diskutujú o spoločných priateľoch a osobných záležitostach.

Nezdá sa Ti, akoby to bola i Tvoja situácia? Aj Ty si ponorený, priam stratený v ľudskej mase. Ihla v kope sena. Boh Ťa ale neprehliada v dave. Každého z nás vidí a cez Ježiša osobne oslovuje: „*Pod', naskoč!* Chcem Ťa počúvať. Ponúknem Ti svoje

Slovo. Dám Ti svojho Ducha. Naučím Ťa múdrosti srdca. Rozviniem Tvoju lásku. Prehĺbim Tvoje vzťahy. Uzdravím Ťa... Pod', naskoč!“

Nechajme sa ním v tomto pôstnom čase osloviť.
Brat Matej

OBSAH

- SLOVO NA ÚVOD
- AKTUALITY
- Z VÁŠHO PERA
- PRÍBEH
- PLESY A NAŠA FARNOSŤ
- 7 PÔSTNYCH KROKOV
- MAX KAŠPARŮ
- OCHRANKA NIELEN V KOSTOLE
- VOLÍM, VOLÍŠ, VOLÍME
- LITURGIA A VŠEDNÝ DEŇ
- PARTNERSTVO
- OSOBNOSŤ CIRKVI
- MŇAM, MŇAM
- PRACOVNÁ MORÁLKA
- PRE DETI
- VTIPY
- SUDOKU
- DUCHOVNÁ OBNOVA
- PÔSTNY RÉBUS

✓ UŽ NEFÚKA

Tesne pred Vianocami sa na stavbe Farského pastoračného centra nainštalovali okná a brány. Takže budova sa uzavrela. Bohu vďaka.

✓ AJ RUŽENCOVÉ SPOLOČENSTVO

Ružencové spoločenstvo zo svojich prostriedkov podporilo stavbu FPC a darovalo 1.000,-€. Brat Matej verejne vyjadri Spoločenstvu svoju vďačnosť. Milodar pomohol pokryť časť platby za okná.

✓ PRÍPRAVA K VIANOCIAM

21. 12. sa vo farskom kostole nainštaloval nádherný vianočný stromček. Ďakujem tým, ktorí nám tento strieborný smrek darovali, tým ktorí nám pomáhali pri jeho postavení a ozdobovaní, ako aj všetkým brigádnikom za pomoc pri veľkom predvianočnom upratovaní kostola.

✓ JASLIČKOVÉ POBOŽNOSTI

Vo štvrtú adventnú nedeľu- poobede sme sa zišli vo filiálnom kostolíku v Ratkovciach na Jasličkovej pobožnosti. Ďakujeme manželom Kollárovým, ktorí akciu spolu s deťmi zorganizovali. To, že bola atmosféra v kostole naozaj krásna, potvrdilo i množstvo ľudí, ktorí sa jej zúčastnili. Vydaná Jasličková pobožnosť bola aj vo farskom kostole v Červeníku na slávnosť Božieho Narodenia. Za to ďakujeme paní Katke Bielikovej, všetkým účinkujúcim i všetkým prítomným.

✓ BETLEHEMSKÉ SVETLO

Už tradične na Štedrý deň dopoludnia miništanti roznášali po obci Betlehemské svetlo, ktoré do našej farnosti deň pred tým priniesli skauti z Leopoldova. Domá-

nosti, ktoré mali oň záujem, si označili bráničky svojich domov stužkou.

✓ VÍNO

Vo sviatok sv. Jána apoštola sa pri večernej sv. omši posviacalo víno. Tento zvyk má svoju dávnu história, ale v našej farnosti doposiaľ neboli zaužívaný. Ľudia, ktorí si dali víno posvätiť, si svedomite označili svoje fľašky :-) a položili na vopred určené miesto vo svätyni.

✓ POTVRDENÝ VZŤAH

Na Slávnosť Sv. rodiny- počas druhej sv. omše (o 10,30)- bola obnova manželských sľubov. Prítomné manželské páry si neformalne potvrdili trvanie svojho vzťahu. V ten istý deň- večer o 18,00- bolo vo farskom kostole voľné modlitbové stretnutie zamerané na rodinu.

✓ ĎAKUJEME

ART MUSIC ORCHESTRA sa v poslednú nedeľu roku 2013 opäť zaskvel. Pred preplnenou sálou Kultúrneho domu predviedol krásny reprezentatívny vianočný koncert. Ďakujeme členom ART MUSIC ORCHESTRA, ktorí veľkú časť výťažku (850,- €) darovali na stavbu FPC.

✓ TEMATÍN

Už tretíkrát na Silvestra sme organizovali spoločnú farskú akciu v prírode. Tento raz to bol výstup na hrad Tematín. Odchádzalo sa autami o 08,00 spred Zvonice. Na

vrchol sa išlo po modrej značke z obce Lúky. Bolo nás spolu 38. Všetkým, ktorí sa zúčastnili ďakujeme za pekné spoločenstvo.

✓ SILVESTER I.

Na sv. Silvestra, v rámci sv. omše, sme ďakovali za milosti a dary, ktoré sme obdržali od Pána Boha. Pred každým z nás iste prebehli rôzne situácie z uplynulého roka. Dobré, i menej dobré. Daj, Bože, aby sme i k nastávajúcim dňom nového roka pristupovali s dôverou v Tvoju pomoc.

✓ SILVESTER II.

Na prelome rokov, v noci (od 23,30 do 00,30) bol už tradične otvorený kostol pre tichú adoráciu. Brat Matej podľačoval, že si mnohí našli čas na tichú adoráciu v kostole.

✓ PRVÁ V NOVOM ROKU

V sobotu 18. 01. bola prvá „birmomša“ v novom roku.

✓ POMOC MISIÁM

Opäť sme začali zbierať poštové známky. Musia byť nepoškodené a vystrihnuté s polcentimetrovým okrajom. Zberom pomáhame misiám.

✓ TROJKRÁĽOVÁ VODA

Na Slávnosť Zjavenia Pána (tzv. Troch kráľov) býva pekným zvykom, že si veriaci posvätenou Trojkráľovou vodou kropia svoje príbytky. Niektorí si chcel nechať

posvätiť dom bratom Matejom, ktorí postupne vykonával požehnania až do konca januára.

✓ FRANTIŠKOVA PONUKA

Aj v našich kostoloch zaznela ponuka pápeža Františka, ktorý sa 14. februára 2014, vo sviatok sv. Valentína, patróna zamilovaných, chcel stretnúť so snúbencami. Pápežská rada pre rodinu pripravila na tento deň iniciatívu s názvom „Radosť z «áno» daného navzády“. Stretnutie sa malo pôvodne uskutočniť v rímskej Aule Pavla VI., ale pre obrovský záujem snúbencov z celého sveta sa stretnutie odohralo na námestí sv. Petra v Ríme. Informácie o stretnutí sa dali získať prostredníctvom jednotlivých Biskupských konferencií.

✓ O KROK ĎALEJ

Po Novom roku sa rozbehli práce na FPC. Brat Matej ďakoval chlapom- elektrikárom, ktorí nezištnie začali robiť v rozostavanej budove nášho FPC elektrické rozvody. Tiež ďakoval i tým mužom, ktorí vo vnútorných priestoroch FPC položili IPU. Vyhlásil i termín najbližej zbierky na stavbu FPC. Stanovil ju na 26. januára 2014.

✓ DÔLEŽITÝ TERMÍN

Brat Matej oznamil koncom januára termín 1. sv. prijímania. V tomto roku bude 25. mája.

✓ HLÁSIA SA FAŠIANGY

Sviatkom Pánovho krstu sa skončilo viačné liturgické obdobie a začalo liturgické obdobie „cez rok“, čím začal tradičný čas fašiangov, ktorý potrvá až do Popolcovej stredy.

✓ SPOLU

26.01. o 18,00 sa uskutočnilo tento raz v leopoldovskom kostole už druhé spoločné červenícko-leopoldovské modlitbové stretnutie. Modlitba očistuje, zbližuje a vytvára vzácné „medzi farské“ vzťahy. Tešíme sa z toho.

✓ ZBIERKY

Počas januárovej zbierky na stavbu FPC sa vyzbieralo 2.020,- €. Za každý milodar Pán Boh zaplatí. Najbližšia zbierka bude 23. februára. Na podporu katolíckej univerzity sme prostredníctvom ABÚ TT zaslali 130,- €.

✓ „BABKA K BABCE“

Bohuznámi z Červeníka obetovali na stavbu FPC 1.000,- € a z Ratkoviec 300,- €. Vďaka.

✓ UŽ VIII.

Naša farnosť a farnosť Leopoldov usporiadali 1. februára 2014 v Reštaurácii Miháliková v Červeníku 8. ročník tradičného Farského plesu. Otvorila ho vzácná osobnosť- herečka a speváčka Sima Martausová. Atmosféru otvorenosti a bratstva spečatila prítomnosť kňazov oboch farností (otca Patrika Bacigála a brata Mateja). Treba poďakovať všetkým sponzorom i tým, ktorí sa osobne angažovali na príprave tejto spoločenskej akcie.

✓ KURZ DOMINIK

Od 07. 02. večera do 09. 02. obeda (piatok až nedea) bola spoločná leopoldovsko-červenická akcia pre birmovancov z našich farností. Kurz Dominik sa ukončil v nedele sv. „birmomšou“ v leopoldovskom kostole. Sv. omša bola spoločná

a POVINNÁ pre všetkých birmovancov. V sobotu od 12,30 mali birmovanci možnosť priať sviatosť zmierenia. Kurz pripravili a viedli animátori z Bratislavu a Čadce. Vďaka. Veríme, že akcia prinesie ovocie...

✓ DEŇ CHORÝCH

V utorok 11. februára bol Medzinárodný deň chorých. Počas sv. omše brat Matej udelil asi 50 veriacim sviatosť pomazania nemocných.

✓ OZNAMI I.

Brat Matej oznámil, že od 13. februára 2014 v niektorých kinách na Slovensku premetajú film VŠETKY MOJE DETI. Ide o 90 min dokument o kňazovi Mariánovi Kuffovi. Vrele ho odporúčal.

✓ ARCIDIECÉZNY PLES

V našej farnosti sa už druhýkrát kona Arcidiecézny mládežnícky ples. V sobotu 22. 02. o 18,00 sa nás farský kostol naplnil mladími. Akcia začala sv. omšou, ktorú celebroval trnavský arcibiskup Mons. Ján Orosch spolu so štyrmi kňazmi, sa akcia začala a potom pokračovala v sále Kultúrneho domu.

✓ OZNAM II.

Brat Matej informoval, že naša farnosť organizuje od 29. júna do 05. júla letný tábor pre deti do 15 rokov v Liptovskej Osade. Maximálny počet je 43 detí. Predbežná cena na účastníka je 100,-€. V cene je zahrnutá doprava, ubytovanie, strava (5x za deň), nájom telocvične a ihrísk a poistenie. Deti môžete prihlásiť do 13. 04.

✓ PÚŤ

Naša farnosť organizuje (05. 05. – 08. 05.) farskú púť do Poľska. Cieľom našej cesty bude Ludzmierz, Krakow (Lagiewniki), Kalwaryja Zebrzydowska, Wadowice a Oswiencim. Tí, ktorí majú záujem sa mô-

žu do 10. apríla prihlasovať v sakristii u pani kostolníčky. Cena je 140,- €. Úhradu si môžete riešiť aj splátkami (70,- do konca marca a 70,- do 1. mája).

✓ V INTENCIÁCH SV. OTCA BENEDIKTA XVI.

1. marca sme mali sv. omšu za nášho emeritného otca arcibiskupa Róberta Bezáka. Svojimi modlitbami sme sa prihlásili k odporúčaniu bývalého pápeža Benedikta XVI, ktorý si prial, aby sme otca Róberta sprevádzali modlitbou.

✓ MODLITBOVÉ STRETNUTIE

V Červeníku sa 2. 3. uskutočnilo pravidelné červenicko-leopoldovské modlitbové stretnutie. Ďakujeme všetkým z našej farnosti, ktorí sa ho zúčastnili.

✓ EŠTE RAZ O PLESE

Organizátori rozdelili výťažok z tohtoročného farského plesu medzi našu farnosť a farnosť Leopoldov. My sme získali 320,- €. Vďaka.

✓ MOŽNOSŤ

Počas nedávnej návštevy Červeníka prejavil náš rodák dp. Mirko Vančo záujem o zaslanie omšových úmyslov. Môžete vyu-

žiť túto možnosť. Zapisovanie sv. omší prebieha do 15. marca. Intenčné peniaze i s úmyslami mu potom odovzdáme prostredníctvo jeho brata pána Romana Vanču.

✓ FEBRUÁROVÁ ZBIERKA

Počas zbierky na stavbu FPC sme posledné februárové nedeľu vyzbierali 1.800,- €. Bohuznámy na ten istý cieľ obetoval 100,- €. Za každý milodar Pán Boh zaplatí.

✓ PÔST

5.3. bola Popolcová streda a začínal sa náš pôstny čas. V tomto období by sme sa mali zdržať hlučných zábav a venovať sebe i blížnym viac ticha a modlitby. Popolcová streda je dňom prísneho pôstu. Zákon zdržiavania sa jedenia mäsa zavázuje tých, ktorí dovršili štrnásť rok života, zákon pôstu (možnosť iba raz sa cez deň dosýta najesť) zavázuje všetkých plnoletých až do šesťdesiateho roku života. Rodičia sa však majú starať, aby aj tí, ktorí pre maloletosť nie sú viazaní zákonom pôstu a zdržiavania sa mäsa, boli vychovávaní k pravému zmyslu pokánia.

✓ KRÍŽOVÁ CESTA

Počas celého pôstneho obdobia bude bývať v piatok o 17, 15 a v nedeľu o 15, 00 v kostole tradičná pobožnosť krížovej cesty. Vo svetle Ježišovho kríza sa učíme znova objavovať svoju vlastnú ľudskú hodnotu. Brat Matej všetkých s láskou pozýva.

✓ JAVYS A FPC

Na našu prosbu o finančnú pomoc pri stavbe FPC reagovala Firma JAVYS a zaslala nám 1.500,- € ako sponzorský dar. Vďaka.

✓ INFO O JUBILEJNOM ROKU

Na výveske sú informácie ABÚ TT o odpustkoch, ktoré sa viažu na Jubilejný rok Panny Márie sedembolestnej.

✓ VEĽKONOČNÉ TRHY

V sobotu 05. apríla budeme mať tradičné farské Veľkonočné trhy. Chceli by sme

ich mať vonku pri zvonici, ale všetko bude závisieť od aktuálneho počasia. Výťažok z nich pôjde na stavbu FPC. Každému, kto by chcel nejakým spôsobom pomôcť, už dopredu ďakujeme..

✓ BURZA OSATENIA

Po Veľkej noci by sme chceli urobiť fariskú Burzu oblečenia. Ak by ste pri jarnom upratovaní zistili, že niektoré veci vo vašom

BOH TAK CHCE

V úvode môjho príspevku uvediem najskôr niektoré staré a známe pravdy: Vôbec neplatí, že nevedomosť ospravedlňuje. Zlo vždy prináša len zlo. Nevedomosť je vždy zlom a nie nevinnosťou. Teda vedieť a poznávať je naša povinnosť. Pretože práve poznanie je účinný prostriedok proti zlu páchanému z nevedomosti.

Je veľa ľudí, ktorí hľadajú nové. Pochopiteľne, že ten kto nehľadá a spí, tomu nehrozí, že sa môže aj pomýliť. Nehrozí mu ani odsúdenie za svoj omyl. Teda ten, kto hľadá môže sa aj mylť alebo aj zablúdiť. Z toho, že bol spravodivo odsúdený, pretože zablúdil vôbec nevyplýva, že nemal hľadať, ale to, že sa musí snažiť svoj omyl napraviť. Jediný problém je možno v tom, že sa nikto nenamáhal, aby mu vysvetlil v čom sa mylil. Možno tí čo ho odsúdzovali ani nemali nato, alebo sa nechceli obťažovať s vysvetľovaním. Vôbec nechcem týmto tvrdiť, že ten kto hľadá musí študovať napríklad kvantovú fyziku alebo filozofiu.

Hľadať a poznávať znamená napríklad študovať Sväté písma, snažiť sa poopraviť alebo doplniť svoje predstavy o našom náboženstve, ktoré človek nadobudol v detstve. Pretože tak, ako nemôžeme no-

šatníku sú pre vás nepotrebné (hoci sú dobré a použiteľné), môžete ich priniesť do sakristie. Podmienkou je, aby boli veci čisté a zabalené do igelitu.

✓ BIRMMOMŠA

V sobotu (08. 03.) o 18,00 sa konala „Birmomša“. Len pripomínam, že toto stretnutie je pre birmovancov povinné.

síť v dospelosti svoje detské šaty, ktoré sú dnes pre nás určite malé, dokonca by sme boli v nich smiešny, tak nemôžeme vystačiť ani s detskými predstavami, ktoré máme zo základnej školy. Našou prvou úlohou je vytváranie dospelého náboženského ducha. Myslím, že je to cieľom náboženskej výchovy ako vo farnosti, tak aj v rodine. Potom prichádza náboženské vzdelania, ktoré veľmi úzko súvisí s našou potrebou a svetským vzdelaním veriaceho.

Je veľa ľudí, ktorí majú zásadu: „Verím iba tomu čo vidím.“ Ponorte palicu do čistej vody a bude sa vám javiť ako zlomená. Všetci poznáme prírodný úkaz fatamorgány. Čo všetko môžu ľudia na púšti vidieť (mesto, oázu...) a je to obyčajný optický jav, prelud. Alebo to, že ja mám bolest a nikto ju nevidí znamená, že neexistuje? Ak by boli všetci prítomní ľudia nevidiaci, znamenalo by to, že svetlo neexistuje? Ak by čo len jeden z nich videl a tvrdil by, že on svetlo vidí, bol by klamár? Ak ja nevidím Boha, naozaj to znamená, že Boh nejestvuje? Čo je objektívne na tom ak aj niekoľko miliárd ľudí na zemi bude tvrdiť, že Boha niet, lebo ho nikto z nich nevidel. Ak Boha nevidíme znamená to, že neexistuje alebo sme my duchovne slepí?

Možno existuje miliarda ľudí na zemi, ktorí Ameriku nevideli a vieme, že aj na-

priek tomu Amerika existuje. Pýtam sa, čo je vedecké na tvrdení, že z neživej hmoty postupne vznikla živá, to je príroda, živé tvory, dokonca aj rozumný tvor – človek. Kde sa vzal život a inteligencia, keď neživá hmota čo nás obklopuje nič také nemá? Nie je taká viera, že postupne z neživej hmoty „akýmsi spôsobom“ vznikla živá, smiešnejšia ako viera v Bohu, ako jedinej príčiny vzniku všetkého teda aj života? Ak človek hľadá a poznáva, veľmi často si môže klásiť otázky typu: Odkiaľ pochádza človek a všetko okolo nás? Je to všetko naložaj výsledkom náhodného zhluku atómov? Bol nás svet naložaj stvorený z ničoho? Bol človek skutočne stvorený z hliny? Ako vznikli elementárne častice hmoty, ako vznikli kamene, stromy...?

Niekto ľudia tvrdia, že celý vesmír je následok náhody. Ale čo je potom príčina jeho vzniku? Materialisti tvrdia, že vznik vesmíru nie je následok, ale on sám je vraj príčinou všetkých následkov. Ľudia často používajú slovo náhoda, aby zakryli svoju neznanosť skutočných príčin. Či ľudia chcú alebo nechcú ich pôsobenie je podriadené univerzálnemu zákonu o príčinnosti. To znamená, že následok nemôže existovať bez príčiny. Nám kresťanom je jasné, že príčinou existencie všetkého je Boh. Vieme, že Boh stvoril svet z ničoho. A predstavte si vážení čitatelia MaNoČe, že súčasná moderná veda pripúšťa, že svet vznikol z ničoho a dokonca aj to, že raz príde aj koniec sveta a nebude nič!

My ľudia máme slobodnú vôle, ale tiež

plnú zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Následky našich rozhodnutí, ale v súlade už s spomínaným zákonom príčiny a následku, musíme znášať asi tak „čo zasejeme to budeme ťať.“ Kto sa zriekne Boha, zrieka sa aj jeho dobroty a lásky.

Tým, že Boh dal človeku slobodnú vôle, dal vraj ľuďom aj možnosť, aby marili jeho plány, aby vzdrovali jeho vôle, aby mohli páchať zlo. Boh vraj mohol stvoriť hneď na začiatku stvorenia takých ľudí, akí sa jemu páčia! Ved' mohol stvoriť dokonalé dielo

a bolo by po problémoch. Položme si otázku! Čím by bol človek bez slobodnej vôle? Čím by bol, keby nevedel rozlíšiť dobré od zlého? Bez slobodnej vôle by bol človek obyčajným automatom alebo robotom, kto-

BEZ ROZLIŠOVANIA NIET CESTY K POKROKU, K POZNANIU, A ANI CESTY K BOHU.

reho by bolo možno naprogramovať na určitú činnosť. Bez slobodnej vôle by človek nemohol mať ani zásluhy ani charakter ani žiadne cnosti ani žiadne pocity. Človek okrem slobodnej vôle dostal od Boha aj rozum. Tým, že vieme rozlíšiť teplo od chladu, vôňu od zápachu, tvrdosť od nežnosti, dobro od zla, vieme sa orientovať, poznávať duchovný aj materiálny svet. Bez rozlišovania niet cesty k pokroku, k poznaniu, a ani cesty k Bohu.

Aj napriek uvedenému niektorí ľudia tvrdia: Ak je Boh dokonalý a je tvorcom všetkého a hybnou silou prírody nemal by byť na svete nepriadiok. A ak nepriadiok na svete je, tak on je teda jeho pôvodcom. Prečo je zlá organizácia sveta, obrovské sociálne nedostatky? Ľudia to pokladajú za prejav Božej vôle. „Boh tak chce.“ Je to

veru veľmi zvláštna predstava o Bohu, že sa mu prisudzuje aj stvorenie všetkého zla na svete. Niektorí sa nazdávajú, že ide „o trest boží“. Ak existuje Boh prečo dopustí, aby boli vojny, prečo ľudia musia trpieť, umierať od hladu, prečo je toľko ľudí nešťastných? Prečo muselo umrieť malé nevinné

dievčatko Alenka vo veľkých bolestiach a taká mladučká, prečo tak veľa prší, prečo je sucho, prečo sú prírodné katastrofy? Všetko toto súvisí s už citovaným univerzálnym zákonom o príčinnosti.

-J. Vančo-

Pokračovanie v budúcom čísle.

O RUŽOVOM KRE

Uprostred vyprahnutej stepi rás-tol trňový ker. Mal len drobné lístky, bol malý a pokrivený. Za dlhých nocí sníval sen o krásnych ružových kve-toch, zamatových motýloch, o slad-kej štave pre nich.

„Pane“, prosil Najvyššieho vládcu sveta, „daj mi aspoň jeden ružový kvet, nech okúsim slasť dotyku včie-lok, nech je potešením pre Tvoju slávu a na potešenie tvojich tvorov.“

„Áno, staň sa“, povedal najvyšší. Do rána vykvitlo nespočetne veľa kvetov na vetvičkách nevzhľadného kra. Najvyšší Pán je štedrý a skromných obdarúva bohatu. Bolo poludnie. Stepou kráčal vysoký za-chmúrený muž v dlhej čiernej sutane s tvárou askéta. Mysel na Najvyššieho a nevní-mal okolity svet. Narazil do ružového kra a svoje jemné ruky si zranil do krvi ostrými trňmi. Nezahrešil, bol to svätý muž.

„Ružový ker a je plný trňov!“, vzdyhol. „Ale zlo sa skrýva za jeho jemnou krásou!“ Netušil, že práve tejto noci dal Najvyšší vládca vypučať ružovým kvetom uprostred trňov. Kriček zosmutnel. Chcel rozdávať vônu a krásu a hned prvý človek, ktoré-

mu to chcel dať, nevidel ruže, ale trne ho zranili.

Nuž zatvoril kvietky do zelených kalíš-kov. „Kde sú tvoje ruže, ktoré som ti dal?“, spýtal sa Najvyšší. „Schoval som ich Pane. Načo sú ak nedávajú radosť a potešenie? Zmýlil som sa.“ „Tvoje ruže a tvoje trne sú mojím darom, nes oboje.“

Ružový ker teda rozvinul ružičky. Šiel okolo malý pastierik. Poskakoval a spieval si. Odrazu zostal stáť v údive pred ružovým kričkom: „Ach, taký škaredý trňový ker a sú na ňom také krásne ruže.“ Ker sa zachvel radostou a kvietky sa ešte viac rozvoňa-li. „Ďakujem Ti Pane,“ zašeplal ker, ked' pastierik odišiel. „Tak som si to prial“, povedal Pán sveta a vesmíru, „aby moje tvory nenariekali nad tým, že ružový krič má trne, ale aby sa tešili, že trňový krič má ruže.“

-net-

I.

Ešte len dozneli tohtoročné novoročné oslavy a už sa pozornosť nášho spoločenstva upriamila na plesovú sezónu. Zrazu sme sa ocitli v záplave plesových pozvánok, ktoré rozposielali rôzni známi i menej známymi usporiadatelia. Od plesu v opere, cez plesy rôznych spoločenských a profesijných organizácií, až po plesy obcí a miest.

Mnohí z našej farnosti i z farnosti Leopoldov, čakali na ten NÁŠ... Deň „D“ pripadol na 11. február. V slávnostne vyzdobenej sále Reštaurácie Mihálíková sa začal VIII. pravý tradičný farský ples. Príhovorom a zvukom gongu ho otvorili naši kňazi PAT (alias Patrik Bacigál) a MAT (alias Matej Kýška). Vzápäť prišlo milé prekvapenie v osobe mladej herečky a speváčky Simy Martausovej. Jej prítomnosť bola „bonbónikom“ večera. Svojím zvučným, jemným a mladým hlasom a ešte krajšími textami piesní si získala všetkých prítomných a nenápadne nás vtiahla do plesovej zábavy. Ako sa u nás cítila? Tu je jej reakcia

na prežitý plesový večer medzi nami:

„Bolo výborne! Príjemná atmosféra, milí ľudia. Jednoducho RODINA. A keď ples uviedol kňaz, nabralo to podľa mňa aj taký pekný duchovný rozmer. Som veľmi vďačná za to, že ma ku vám pozvala moja kamarátka Margarétka Vozárikova. A ešte by som chcela povedať, že okrem milých ľudí, tam bolo aj naozaj dobré jedlo:-).“

Po vystúpení Simy Martausovej sa predstavila hudobná skupina Milkivej, ktorá „plesajúcim“ až do rána vytvárala výbornú atmosféru a znova a znova ich pozývala na tanečný parket.

Vďaka sponzorom neostalo ani bez bohatej tomboly. A kto si z nej náhodou nič materiálne neodniesol, mohol mať aspoň dobrý pocit, že prispel k návratnosti organizačných nákladov.

Čo dodať? Ďakujeme všetkým zúčastneným i organizátorom. Všetkých vás opäť pozývame a tešíme sa na vás. Takže, dovedenia o rok.

II.

V našej farnosti sa po druhýkrát konał aj mládežnícky ples Trnavskej arcidiecézy. V sobotu 22. februára sa náš farský kostol naplnil mladými, ktorí sa v hojnom počte zúčastnili na sv. omši, ktorú celebroval Mons. Ján Orosch. Svätú omšou sprevádzala mládežnícka hudobná skupina zo Smoleníca.

Po bohoslužbe sa mladí presunuli do miestneho kultúrneho domu. Otvorenie plesu patrilo arcibiskupovi Mons. Jánovi Oroschovi, starostovi obce Mariánovi Mihálíkovi, bratovi Matejovi Kýšovi a Ondrejovi Chrválovi. Po príhovoroch sa o zaujímavé vystúpenie postaral For Džoj, tanečná skupina DANSOVIA, ako i sláčikové kvarteto Haimoni Balgavá. Do tanca hral DJ Erni.

Ples sa niesol v štýle škrabošiek, ktoré nevšednú a výnimočnú plesovú chvíľu ešte viac umocnili.

Bol pre nás časom oslavky krásy, ktorou nás Pán štedro obdarúva. Chceme ju objavovať a tešíť sa z nej i v našom každodennom živote.

Reakcie niektorých mladých:

„Mám rada plesovú atmosféru. Chvíliku prežitú s blízkymi ľuďmi. Takú som zatiaľ vždy zažila na mládežníckom plese. Ten tohtoročný bol so škruboškami. Tajomný a krásny.“

Lívia

„Mládežnícky ples v Červeniku je podľa môjho názoru dobrá príležitosť spoznať nových ľudí s podobnými záujmami a názormi na svet a ešte sa pritom aj zabaviť. Zaujímavým plus boli masky, ktoré dodávali atmosféru tajomnosti a vznešenosťi, najmä však dobre spájali obdobie fašiangov s nasledujúcim postom - ako spomenul v kázni otec arcibiskup Mons. Ján Orosch.“ Báša

„Kresťanský ples trnavskej arcidiecézy bola naša prvá akcia v tomto smere. Atmosféra bola veľmi zábavná a hlavne dobrá. Boli sme milo prekvapení sláčikovým kvartetom, ktoré vystúpilo na začiatku. Veľmi sa nám páčilo to, že tu hrali piesne všetkých smerov. A tak sme tu mohli tancovať všetky druhy tancov. Od pomalého valčíka až po rýchle disco. Tiež sa nám veľmi páčilo, že sme sa naučili aj nový druh tanca – Belgický tanec. Bola tu skrátka veľmi dobrá zábava.“

Natália a Tomáš

V oblasti nášho osobného rozvoja, produktivity, zlepšovania vzťahov, či zabezpečenia finančnej stability, je veľmi užitočné poznať okrem zoznamu vecí, ktoré chceme/máme urobiť, aj tie, ktoré by sme robiť nemali. Tieto veci nám pomáhajú odhaliť neproduktívne zvyky, ktoré nás brzdia v akejkoľvek oblasti:

1. STARAŤ SA O TÝCH NESPRÁVNYCH ĽUDÍ

Sledovanie (ne)skutočných príbehov ľudí v reality show, v ktorých ide o život, doslova zabíja váš drahotenný čas a žiaľ aj mozgové bunky. Komerčná zábava v takomto plynkom podaní nemá čo robiť v programe človeka, ktorý chce mať niečo spoločné so svojím vlastným rozvojom. Nepotrebuje sledovať bulvár a súkromné životy ľudí, ktorých nezaujímate a ktorí by nemali zaujímať vás. Venujte tieto drahé chvíle radšej sebe, svojej rodine, priateľom, blízkym, svojim zákazníkom, zamestnancom, alebo komukoľvek, kto skutočne ocení vašu pozornosť a záujem. A ak stretávate nových ľudí, budte zdvorilí a otvorení, ale nie je potrebné, aby ste boli s každým hneď najlepší priateľ. Takto budujete len množstvo povrchných vzťahov, ktoré vám ale vtedy, keď budete potrebovať podporu, nič neposkytnú. Dobré vzťahy je potrebné poctivo budovať, venovať im čas, dôveru a pozornosť.

2. ZAMERAŤ VŠETKU SVOJU POZNOSŤ NA BUDÚCE UDALOSTI NAMIESTO PRÍTOMNÝCH OKAMIHOV

Človeku, ktorý je neustále ponorený v myšlienkach na zajtrajšok, uniká dnešok a všetko, s čím prichádza. Posúvajte sa smerom k svojim cieľom, ale nezabúdajte

oceniť aj cestu, ktorá vás vedie z jedného bodu do druhého. Užívajte si každú chvíľu a každú skúsenosť, každý krok, ktorý robíte práve tu a práve teraz.

3. ODKLADANIE ROZHODNUTÍ

Niekedy nás stojí menej námahy veci urobiť, než sa rozhodnúť ich urobiť. Život je

plný náročných rozhodnutí. Ako sa posúvate vpred narazíte na mnoho križovatiek, na ktorých sa budete musieť rozhodnúť pre ďalší smer. Pamäťajte, že nie je tak dôležitá cesta, ktorú si vyberiete, ako samotný fakt, že si niektorú vyberiete. Veľa životných rozhodnutí má tlačidlo „návrat“ a ak urobíte chybu, nech je pre vás ďalšou skúsenosťou. Rozhodovanie je niekedy bolestivé. Ale nič nie je viac skľučujúce, ako byť neschopný rozhodovať sa. Takže, ak budete nabudúce stáť pred dvoma voľbami, nebudte tými, ktorí volia tretiu – nezvoliť nič.

4. HOVORIŤ „ÁNO“, KEĎ V SKUTOČNOSTI MYSLÍME „NIE“

Vás čas v živote je extrémne limitovaný. A práve preto, že si to extrémne neuvedomujeme, zaväzujeme sa k sľubom, ktoré nie je pre nás reálne splniť, len preto, že chceme vyhovieť druhým viac, ako sami sebe. Pravdou však je, že dôvera sa buduje ľahko, ale stratená dôvera sa získava späť naozaj len veľmi ťažko. Ľudia skôr pochopia, ak ich požiadavku odmietnete, než to, ak sa budete vyhovárať, prečo ste ju nesplnili. Hovorme nie, ak vieme, že niečo nie sme schopní, alebo ochotní splniť. Je potrebné definovať si vlastné hranice a naučiť sa hovoriť „nie“ je jeden z nevyhnutných zvykov, ktoré si musíte osvojiť pre vašu duševnú harmóniu. Nikdy nemôžete vyhovieť všetkým. Ale nevyhovieť nikomu, ak vy sami nebudeť v psychickej pohode.

5. KUPOVANIE VECÍ, KTORÉ NEPOTREBUJEME

Viedieť správne hospodáriť s peniazmi je jedna z najviac prospešných schopností, ktoré môžeme budovať a zlepšovať. Konzumná spoločnosť, v ktorej žijeme, sa nás dennodenne snaží presvedčiť o množstve vecí, ktoré potrebujeme pre svoje šťastie. Reklamné kampane šikovne apelujú na našu túžbu po zdraví, kráse, útulnom domove, pohodlí, usporiadaných vzťahoch a šťastných pocitoch spojených s vlastníctvom ponúkaných vecí. Aj tu by mala platiť zásada, že menej je niekedy viac. Nie je nič zlé na tom, ak si užívame komfort, ktorý nám môžu peniaze priniesť, avšak veci sú stále len veci a nikdy nám neprinesú skutočný pocit naplnenia. To najvzácnnejšie, čo potrebujeme pre svoje šťastie, sa totiž ani kúpiť nedá. Zvažujte múdro, či veci, ktoré kupujete budú pre vás skutočne užitočné, inak sa z nakupovania stane deštruktívny

zvyk, ktorý vám môže priniesť množstvo problémov.

6. KLEBETENIE

Nie je snáď väčšia strata času v komunikácii s druhými ľuďmi, ako hovorenie o iných ľuďoch. Ak chcete niečo vedieť o druhom človeku, spýtajte sa ho a prestaňte predpokladáť. To je totiž najlepší spôsob ako klebety vznikajú a šíria sa. Sústreďte sa na to, aby ste menej súdili a viac milovali, rázne odmietnite pokušenie šepkať si o druhých ľuďoch, alebo ich vykreslovať v zlom svetle. Voľte správne svoje slová, aby sila vášho hlasu zrkadlila pravdu, pretože schopnosť byť úprimný a čestný odráža vašu vnútornú múdrost.

7. VYPŁŇAŤ KAŽDÝ OKAMIH NEJAKOU ČINNOSŤOU

Bať zaneprázdnenny a permanentne nevyspatý je veľmi moderné. Vidíme okolo seba pobebovať ľudí neustále s telefónom na uchu, ktorí robia veľa a v skutočnosti nespravia nič, pretože majú nesústredenú a preťaženú mysel'. Všetci potrebujeme vypnúť. A potrebujeme nájsť rovnováhu medzi činnosťou a odpočinkom. Náš organizmus je veľmi jemne vyladený systém, ktorý na to, aby fungoval potrebuje obnovu energie. Podceňujeme význam kvalitného spánku hoci vieme, že sa cítime omnoho lepšie, zdravšie a veselšie, keď si ho doprajeme. Aj počas dňa je veľmi dôležité nájsť si čas na seba, na ticho, v ktorom nebudú žiadne problémy a žiadne hľadanie riešení. Vypustite všetok stres a jednoducho buďte a dýchajte. A čo by podľa vás malo byť ešte na zozname vecí, s ktorými treba prestať?

-net -

SPÁSU NEPRINÁŠA ĽUDSKÁ PRÁCA, ALE KRISTOVО UTRPENIE.

EDITH STEINOVÁ

DETÍ SI NEVEDIA ZAVIAZAŤ ŠNÚRKY, ALE MAJÚ POZNAŤ TECHNIKU, AKO NAVLIECŤ KONDÓM?

Témou, ktorá rezonuje aj na Slovensku, je sexuálna výchova detí na školách. Cesta+ sa rozprávala s psychiatrom o tom, aký vplyv môže mať táto výchova na deti, ako môže ovplyvniť ich budúce rodiny a manželstvá a o pohľade kresťanov na sex. Det-ský psychiater a premonštrátsky diakon Prof. PaedDr. ThDr. MUDr. et Dr. Jaroslav Max Kašparů, PhD., Dr. h.c.

Dnes to vyzerá tak, akoby bola spoločnosť posadnutá sexom. Nerieši sa len v médiach, ale už aj napríklad v Európskom parlamente. Vnímate to tak?

Áno, je to tak. Ako vysvetlenie použijem názor známeho a slávneho rakúskeho psychoterapeuta Viktora Frankla, ktorý povedal: "Keď spoločnosť stráca zmysel svojej existencie, v túžbe nájsť liek proti emocionálnej prázdnote - vrhne sa zúrivo na sex." Frankl zdôrazňuje, že spoločnosť začína pretvárať sex, ktorý bol do tej doby niečím

skoro posvätným, k niečomu, čím by nikdy nemal byť - odpoveďou na vnútornú prázdnosť človeka. Hovorí tiež, že človek má vo svojom vnútri dve základné ľudské potreby: potrebu dôvernej lásky a potrebu bezpečia. Ani jedno, ani druhé - nejde nahradíť sexom.

Voči kresťanom sú časté námietky, že sexualitu tabuizujú, nevedia o nej komunikovať a démonizujú ju. Aký postoj voči sexualite vidíte na kresťanoch vy?

Ide o to, na akých kresťanoch. Poznám veriacich, pre ktorých neexistuje v živote žiadny iný hriech okrem hriechov proti šiestemu Božiemu prikázaniu. Proti ostatným veselo hrešia, ale súčasne moralizujú okolitý svet a ukazujú na sexuálnu mravnosť. Poznám tiež návštěvníkov kostola, ktorí sa voči Desatoru chovajú ako pri švédskych stoloch a vyberajú si z nich len to, čo im chutí. Ostatné prikázania vyhlásia za stredoveký predsudok, vrátane sexuálnej promiskuity a žitia nadivoko. Neveriaci svet, ktorý nepozná skutočné učenie Cirkvi, si odvodzuje vzťah veriacich k sexualite podľa

toho, s kým sa strene.

Aký má byť zdravý postoj k sexualite?

V prvom rade prirodzený a normálny. Každá etapa ľudského života a každá životná situácia jednotlivého človeka sa časom mení. Pre ženatého muža, ktorý má chorú ženu alebo je v šestinedlí, je na mieste zdržanlivosť, ale pre naplnenie vzťahu s manželkou v bežnom živote je na mieste aktívny sexuálny život. To považujem za normálne, zodpovedajúce stavu a situáciu. Akú pravdu mal spisovateľ a novinár G. K. Chesterton, ktorý povedal, že v súčasnej dobe je veľkým hrdinstvom hlásať normálnosť.

DISKUTOVAŤ SA DÁ O VŠETKOM, ALE...

Stretávate sa v ambulancii s ľuďmi, ktorí nezvládli svoju sexualitu? Čomu sa môžeme od nich naučiť?

Nesmieme podlahnúť predstave, že všetci ľudia sú si v oblasti sexuality kvalitativne rovní a všetci majú rovnaké kvantitatívne sexuálne požiadavky. Rolu tu hrá dedičnosť, dispozícia, životný štýl, vek a ďalšie faktory. U niektorých mužov alebo žien hrá sexuálny pud tak silnú rolu, že ho zvládajú veľmi ľahko, iným nerobí problémy. V ambulancii sa nestretávam len s ľuďmi, ktorí trpia poruchou sexuálnej preferencie (pedofília, exhibicionizmus,...) alebo sexuál-

nej identity (transvestiti, transsexuáli...), ale i s bežnými poruchami sexuálnych funkcií.

V každom prípade doporučujem vyvarovať sa dráždivým stímulom, akými sú v súčasnej dobe všadeprítomná pornografia, ktorá kazí predovšetkým zdravý vkus, emocionálne nahradzuje biologickým a vyvoláva silnú závislosť. V prípade poruchy alebo problému je dobré poradiť sa s lekárom, ktorý je na jednej strane odborníkom v odbore a na druhej strane si ctí duchovné hodnoty klienta.

Hovorí sa, že Cirkev je dnes najviac kritizovaná za svoje učenie o sexualite. Vnímate to tak?

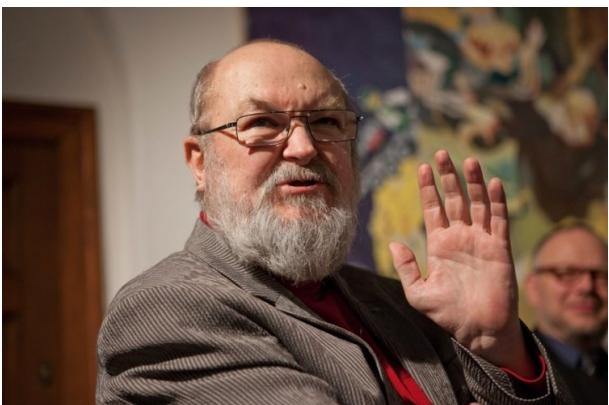
Už som o tom trochu hovoril v jednej z predchádzajúcich otázok. Kritika Cirkvi v tomto smere prichádza častejšie a častejšie už aj spomedzi samotných veriacich, dokonca i kňazov. Ozývajú sa stále silnejšie hlasy, aby Cirkev zmenila svoje doterajšie postoje, povolila sobáše gayov a lesbičiek, aby bola homosexualita cirkvou vyhlásená za prirodzenú a vo všetkom rovnocennú s heterosexualitou.

Isto, diskutovať sa dá o všetkom a vždy. Prečo teda nediskutovať medzi matematikmi a fyzikmi o zmene Pytagorovej vety alebo Archimedovho zákona? Nechcelo by to inováciu? Nie sú zastarané ako naša Cirkev?

NIE JE TO SEXUÁLNA VÝCHOVA, ALE SEXUÁLNY TRÉNING

Od akého veku a akým spôsobom je dobré začať so sexuálnou výchovou detí?

Táto otázka mi pripomína vetu, ktorú často počúvam na besedách s mladými ľuďmi: "Ako dlho máme spolu chodiť, kým sa vezmeme?" Boh, na rozdiel od

automobilových fabrič netvorí sériové výrobky, ale originály. Človek je originál a nedá sa určiť správna dĺžka známosti s druhým originálom. Poznám známosti extrémne krátke, stredné i dlhé, ktoré prežili kvapalný manželský život. Ktoré vybrať?

Podobne je to i pri sexuálnej výchove detí. O otázkach intímneho života je možné hovoriť s dieťaťom až vtedy, v takej miere a takým spôsobom, ktorý zodpovedná jeho schopnosti a týmto veciam rozumie. Je nutné zohľadniť jeho originalitu.

Urýchľuje včasná informovanosť detí nástup do jeho intímneho života?

Nejde to vylúčiť. Záleží na tom, aká kva-

litná bola súčasne mravná a etická výchova tohto dieťaťa, akým hodnotám ho rodičia naučili a ako bolo formované jeho svedomie a charakter.

Nedávno som čítal v jedných českých novinách stážnosti učiteľov základných škôl, že deti v prvej a druhej triede si nevedia zaviazať topánky a niektoré ani nevedia jest v školskej jedálni príborom. Krátko na tom som čítal správu, že sa uvažuje o sexuálnej výchove už v materských škôlkach. Deti sa súce nebudú vedieť naobedovať a zaviazať si šnúrky, ale už v predškolskom

veku budú poznáť techniku navliekania kondómu.

Keby u nás žil Hamlet, musel by povedať, že niečo zhniteľné je v štáte českom. Vzhľadom na to, že vietor fúka zo západu, podobných noviniek sa čoskoro dočkáte aj na Slovensku.

Ako môžu tieto skoré informácie ovplyvniť ich budúce vzťahy, manželstvá a rodiny?

Hovorí sa tomu súce sexuálna výchova, ale podľa mňa je to sexuálny tréning. Rozdiel medzi výchovou a tréningom je jasný. Tréning robí výborného futbalistu, reprezentanta, ktorý dostane "Zlatý míč", ale

zostáva človekom, ktorý nie je schopný žiť v manželstve. Tréning vypiple výborného hokejového brankára na ľade, ale nenaučí ho kultivovanému chovaniu mimo ihriska. Obaja trénovali, ale neboli vychovávaní.

To, čomu sa hovorí sexuálna výchova v školách, beriem za sexuálny tréning, pretože výchova kultivuje dušu. Zjemňuje ľudské srdce. Skvalitňuje medziľudské vzťahy. A v tom, čomu sa hovorí sexuálna výchova, nič také nie je.

Takže - nech sa tvorcovia tohto nápadu na mňa nehnevajú, ale mám dojem, že týmto spôsobom sa skôr "vychováva" kvapalná prostitútka, ako výborná matka pre deti.

Je lepšie, ak vyučuje sexuálnu výchovu učiteľ, ktorý deti pozná alebo externisti?

Predstavte si deti v triede. Jeden žiak je vysoký, druhý tučný, tretí malý... Príde krajčír a všetkým prinesie rovnaký oblek. Podobná situácia nastane, keď do triedy vstú-

pi sexuálny inštruktor a všetkým detom podá rovnakú informáciu. Inštruktor nepozná deti, deti nepoznajú jeho.

Takáto inštruktáz je možná v zemepise alebo dejepise, v predmetoch, ktoré sa nedotýkajú ľudského života tak citlivo a hlboko ako je intimita sexuálneho života. Pretože len dieťa pozná najlepšie svojich rodičov a len rodičia poznajú vnútorný svet detí, je na mieste, aby sa táto téma otvárala v intímnom priestore domova.

AK SA DIEŤA NENAUČÍ OVLÁDAŤ, PUDY BUDÚ OVLÁDAŤ JEHO

Môže naučiť včasná sexuálna výchova deti k zodpovednosti?

Ak je cielená k zodpovednosti, tak áno. Pokiaľ je cielená k egoizmu, hedonizmu a utilitarizmu, ako tomu u materialistickej sexuálnej výchove býva, tak nikdy.

Ak sa pozrieme do zahraničia, objavujú sa prípady, keď deti obliekajú do dospeľých šiat, štylizujú ich do vyzývavých póz, lícia ich. U vás v ČR sa objavila knižka pre deti v škôlkach, v ktorej si princ hľadá svojho partnera. Vyberá si aj medzi princeznami, ale nakoniec sa rozhodne pre princa. Prečo sú podľa vás tieto snahy a čo môže byť motívom týchto ľudí?

Niektoří vplyvní, bohatí a možno podobne orientovaní ľudia za tým asi stoja. Ale to sa môžem len domnievať.

Prečo existuje snaha pretláčať toto vyučovanie do škôl, často aj bez vedomia rodičov?

Zo súčasnej Európy bola vytlačená Svätá Trojica a nahradili ju inou trojicou. Tá sa skladá z Tolerancie, Liberalizmu a Korektnosti. Pre jej rast bol dlho pripravovaný terén. Kto zo strany rodičov namietne niečo proti vulgarite, perverznosti, neslušnosti alebo ošklivosti, je okamžite napomenutý, že nie je tolerantný, liberálny, korektný

alebo je nepriateľom slobody. Preto je Cirkev, ktorá vyslovuje námiestky (ešte zatiaľ, kým v nej nedosiahnu prevahu liberálni teológovia a biskupi) neobľúbená. Chce to len čas.

Hovorí sa, že kto má mladých, má budúcnosť. Môže byť i toto snahou a motiváciou?

Len nemysliace individuum môže veriť tomu, že liberálne zmaterializovaný typ sexuálnej "výchovy" je možné skryť slovami "zodpovedné správanie", "pozitívny prístup", "ochrana zdravia", atď.

Naopak, dieťa sa nenaučí ovládať seba, ale pudy budú ovládať jeho. Dôjde k ďalšiemu vymazaniu pozitívnych hodnôt v medziľudských vzťahoch. A rada združení, lobby a ďalších vplyvných štruktúr, dnes už v mezinárodnom meradle, bude na tom profitovala. Pokiaľ nie po stránke materiálnej, určite po stránke rozvratu spoločnosti. Neprispomína nám to čosi z dejín antického Ríma?

-Cesta+ -

**SKUTOČNE LEN
VEĽMI MÁLO ĽUDÍ
CHÁPE, ČO BY IM
BOH PREUKÁZAL,
KEBY SA MU CEL-
KOM ODOVZDALI.**

SV. IGNÁC Z LOYOLY

OCHRANKA NIELEN V KOSTOLE

Pri pohľade na toho chlapca, ktorý na omši neprestajne vyrušoval, som si spomenul na naše úvodné autistické peripetie s Majom. Tento zhruba päťročný chlapec striedavo ležal na zemi či posúval drevené stoličky, a keď ho mama pritiahal k sebe, začal jačať. Trošku to aj mňa vyrušovalo, ale nesúdil som. Neviem, čo bolo/je za jeho správaním. Môže totiž za tým byť aj niečo väznejšie, ako len normálne výstrelky malého dieťaťa...

My sme si len v kostole toho zažili s Majom na samostatnú knihu. Na omše s nami chodil, ako sa u nás hovorí, „od malého mala“, preto sme nevideli dôvod prestať ani po diagnostike autizmu a naozaj zintenzívnení symptómov tejto jeho inakosti. Čo sa prejavilo v prvých rokoch aj na omšiach. Ako sme vstúpili do kostola a Majo začul zvuk organu, okamžite začal vrieskať. Nie plakať, vrieskať. A trvalo to mesiace. Keď sa nám ho po chvíľke podarilo utišiť, zvykol si väčšinou ľahnuť na zem. Bez ohľadu na špinu. Ťahať ho hore? Zo začiatku nepredstaviteľné. On si tam na zemi vytváral svoj svet, do ktorého unikal (pred orgánom napríklad). A pri tlaku, aby sa zdvihol, začal vreštať.

Okrem toho na omší stále vydával neja-

ké zvuky. A chodil po kostole slobodne ako po korze, pričom najradšej mal sedenie pod oltárom a neskôr aj hovorenie do mikrofónu (ktovie po kom:). Čo sa pochopiteľne prejavovalo v našom neustálom neurotickom sledovaní jeho osoby. Pritom toto pred rokmi platilo na všetky externé prieštory, nielen na kostol. Vždy sme si každé miesto s manželkou rozdelili na bezpečnostné sektory, ochranka ústavných činiteľov by sa u nás učíť mohla, a sledovali sme každý jeho pohyb. S cieľom vyhnúť sa, alebo prinajmenšom eliminovať prípadné (v začiatkoch asi nevyhnutné) sociálne konflikty. Pretože jeho správanie bývalo nevypočítateľné. A keďže na prvý pohľad ako autista nevyzerá (žiadny autista nie je poznateľný na pohľad), a my tiež nemôžeme všade chodiť s transparentom „pozor, Majo má autizmus“, museli sme byť neustále v strehu. Majo totiž mal obrazne povedané vrtuľu v zadku. Raz sa nám napríklad skoro v tureckej Alanyi stratil. Inokedy, asi keď mal šesť rokov, pri hotelovom bazéne, mysliac si že to je velikánska zábava, zhruba

dvoj – trojročné deti hrajúce sa na kraji bazéna do vody s úsmevom pohádzal. Či manželke od doktorky v sekunde zmizol, našla ho až na zastávke električiek pri Lafranconi. Vraj že sa išiel pozrieť na električky...

Podme ešte späť do kostola. Vydržali sme to najťažšie obdobie, i keď nás pákrát príliš neutraticke babky z neho aj vyhadzovali, vraj s nevychovaným dieťaťom by sme mali zostať doma.

Čo už, láska k blížnemu ako z učebnice antiempatie. Neskôr Majko absolvoval aj prvé sväté prijímanie a

postupne sa naučil naspmäť všetky časti svätej omše tak, že by už pomaly mohol nahradíť kňaza. A občasné jeho výstupy majú skôr vtipný nádych. Keď sa pri prijímaní pátra spýta, či bude ešte hovoriť. Alebo keď pri podávaní si znaku pokoja na Veľkú noc s úsmevom zaželá okolostojacim

„veselé Vianoce“:)...

Pri pohľade na toho chlapca na omši, ktorý trochu vyrušoval, som si spomenul na tú dlhú cestu, ktorú sme doteraz prešli my s Majom. Bola a je ťažká. Stála a aj stojí nás veľa energie. Ale je to naša cesta. O inej je zbytočné špekulovať...
-Jozef Bednár-

VOLÍM, VOLÍME, VOLÍME

Milý Bože,
dnes Ti budem výnimočne písť o politike. Som si vedomý toho, že to je také téma, o ktorej sa bavíme zväčša my ľudia pri pive a Teba ľou zaťažujeme len vtedy, keď sme v úzkych a ide do najhoršieho. Skutočne to nie je veľmi milá téma, ale v týchto dňoch ma trápi o niečo viac ako inokedy. Je to spôsobené tým, že pošta mi okrem listu od Teba doručila aj pozvánku k voľbám. Neviem, či vieš, ale o chvíľu si budeme voliť nového prezidenta.

Myslím si, že by som Ti nemusel vysvetľovať čo sú to voľby, lebo som kdesi zachytil informáciu, že pomerne dosť ľudí u nás sa k Tebe modlí pred voľbami, aby tie voľby dopadli dobre a tak. Takže o našich pomeroch asi takmer všetko vieš od prosebníkov. Ale možno by bolo dobré Ti pre istotu niečo o nich predsa len napísať. Obávam sa, že sa k Tebe modlí veľa starých babiek a ony už aj nechtiac dokážu mnoho informácií pomotať a poprekŕúcať.

Z histórie viem, že Ty si väčšinou aj tak podporoval najmä kráľov a monarchov. Už v Biblia sa o tom píše. Oni tvrdili, že vládnú z Tvojej milosti a že si ich Ty vybral. Asi im to aj všetci verili, lebo ich vládnutie málokoedy niekto spochybnil. Ale teraz tu dolu už nemáme kráľov, ale prezidentov a predsedov vlád. Predseda vlády je u nás dôležitejší

ako prezident. Možno by sa dalo povedať, že je to analogicky ako s Tebou a pápežom. Ale nie je to úplne presné, lebo Ty a pápež ste každý z iného sveta a v hre už nie sú len prirodzené kompetencie a schopnosti. Možno mi toto prirovnanie úplne nevyšlo, ale v každom prípade nám ide o to, že chceme mať dobrého prezidenta.

Možno je škoda, že nášho prezidenta nevyberaš Ty, ale volíme si ho my. Bolo by pre nás najlepšie, keby nám ho vyberieš Ty tak, ako si kedysi vyberal kráľov. Zároveň by to bolo pre nás omnoho jednoduchšie. Ale veci sa majú inak. Napriek tomu sa s poradným hlasom obraciame na Teba. Mnohí v modlitbách a ja v liste.

Nemohol by si mi poslat inštrukcie a kritériá podľa ktorých si vyberal tých dobrých kráľov? Potom by sme mohli povedať, že je to náš prezident, dobrý prezident, prezident z Božej vôle! Ale je možné, že sa od čias kráľov už do politiky nemiešať. V každom prípade Ti nabudúce napíšem o niečom veselšom.

Maj sa krásne a maj nás rád takých, akí sme!
-net-

ZNAK KRÍŽA

Prechádzal som popred portál ortodoxnej katedrály v jednej, vtedy komunistami ovláданej krajine a stretol som tam vojaka v uniforme, ktorý sa pred katedrálou prežehnal spôsobom vo východnej cirkvi obvyklým, priečne sprava doľava. Toto verejné vyznanie viery ako vojaka bolo preň rizikom, ale aj otázkou pre kresťana zo západu, či by také riziko pre vieru vedel aj on v uniforme na seba zobrať.

Prežehnať sa v Katolíckej cirkvi, a aj vo východných cirkvách, je najčastejším viditeľným prejavom verejnej. Značíme sa znakom kríža na čele, na ústach a na prsiach alebo jednoducho veľkým krížom od čela na prsia a od pleca na plece. Hovoríme vtedy Trojjedinému Bohu: „Som tvoj.“ Dávame sa do ochrany Božej a dosvedčujeme to verejne aj pred ľuďmi, ktorí tento znak pozorujú. Pri televíznych prenosoch veľkých športových podujatí publikum často zbadá, ako sa skokan na lyžiach alebo futbalista pred zápasom prežehnajú. Sú to športovci predovšetkým z románskych a slovanských zemí, ktorí aj verejne robia to, čo ich naučila matka, aby sa v hodine mimoriadneho významu vždy prežehnali.

Prv ako sa niekto prežehná, prežehnali ho iní pri jeho krste. Dieťa pri krste poznačí krížom kňaz, ktorý krstí, ale robia tak aj rodičia, krstní rodičia a prítomní príbuzní. Človeka to dojíma, keď vidí pri krste, ako aj ľudia menej zasvätení do liturgického života sa namáhajú tento znak vykonať pozorne a s úctou. Na druhej strane ale pozorujeme, že rodičia svoje deti viac neučia prežehnávať sa, nehovoriač o tom, že sami svoje deti znakom kríža nežehnajú. Tento

deficit sa dá pozorovať na vyučovaní náboženstva hned v prvom ročníku základnej školy. Je pekné však vidieť, ako rodičia požehnávajú na novú životnú cestu svoje deti pred odchodom z domu do chrámu, kde uzavrú manželstvo, a tiež keď otec a matka pri odchode z rodičovského domu odprevádzajú svojho syna novokňaza s požehnaním do chrámu na primičnú svätú omšu, alebo syna, ktorý si ide konáť vojenksú službu, nehovoriač o odchode do skutočnej vojny.

Krížom sa však poznačujú nielen ľudia, ale aj veci, zverujú sa pod Božiu ochranu, požehnávajú sa a posväčujú.

Krátko pred katastrofou druhej svetovej vojny pýtal sa nemecký spisovateľ Theodor Haencker, čo si bezpodmienečne so sebou treba zobrať, ak bude vojak prinúte-

ný dať sa na útek. Sám si dal odpovedť: „Vezmeme si kríž, aby sme vždy mohli zasiahnuť prv, ako niečo zasiahne nás.“

O znaku kríža v hodine smrti rozpráva dojímavo Angličan Evelyn Waugh, konvertita na katolícku vieru, vo svojom románe *Dovidenia v Brideshead*. Reč je o aristokratovi, ktorý sa po rokoch vrátil domov, aby v Anglicku zomrel. Katolícka cirkev mu bola dávno cudzia a odmietal aj kňaza, ktorý ho chcel navštíviť. Autor opisuje postoj nábožensky vlažných príbuzných nemilosrdne. Nechceli dráždiť umierajúceho, ale predsa urobili zadost konvencii, ktorá predpokladá, aby Cirkev bola pri tom. A tak zavolali kňaza najneskoršie, ako to len bolo možné. Lord už nevládal viac hovoriť.

Ked' ho kňaz pobádal k tomu, aby naznačil, že hriechy svojho života ľutuje, nijako nereagoval. Kňaz mu dáva napriek tomu rozhrešenie a maže mu čelo. Umierajúci pomaly a s námahou dvíha ruku k čelu. Autor knihy píše: „Ako očitý svedok som sa obával, že lord chce rúhavo svätý olej z čela zotrieť. Ale zomierajúci sa pomaly prežehnáva.“ Zaviata viera detstva, mladosti, sa prihovorila. Spisovateľ Waugh priznáva, že na jeho ceste do Cirkvi bol tento zážitok rozhodujúci.

Od krstu po smrť obrad prežehnania sa a požehnania krížom sprevádzá život kresťana a kryje ho ako ochranný plášť.

-Egon Kapellari-

STRAŠIAK DNEŠNEJ MLÁDEŽE

Manželstvo, strašiac dnešnej mládeže, vďačná téma filmárov, „zabijak“ lásky. Skeptici tvrdia, že láska a manželstvo je ako oheň a voda, krk a gilotína, či pes a mačka. Nemôžu vytvárať trvalejšie spojene. A možno práve naopak- manželstvo vytvára s láskou akýsi nepochopiteľný vzťah. Nie vždy dokážu spolu vychádzať. Óda na lásku sa po svadbe mení na baladu o všednom manželstve. No koho by nedojal k slzám šťastia obraz prešedeného páru, ktorý sa vedie ruka v ruke po parku a v jednom momente sa spoločníci nežne bozkajú na líce. Nie je to úžasné? Pre takýto pohľad šťastného dlhorčného manželstva sa oplatí žiť. Tu už nejde o „jarnú“ väšnívú lásku. Táto láska prezívá svoju jeseň. Je isté, že i jeseň môže byť

krásna, ba možno ešte krajsia ako nezrelá jar. Staručký pár nechce, aby ich krásna náklonnosť vkľzla do chladnej zimy. I po toľkých rokoch sa veľmi ľubia. Ide o iný druh lásky, no predsa je a ostáva to láska. Prešla už množstvom skúšok, dozrela. Manželia si uvedomili, že manželstvom to krásne nekončí, iba preberá inú podobu a rôzne krásne začína.

Dnešný mladý človek trvalo a dlhodobo bojuje proti manželstvu. Ono sa stáva preň už iba akýmsi prežitkom, symbolom. Čerstvé páry sú uvažujú o spoločnej budúnosti, plánujú, no na manželstvo- ako také- nemyslia. Im stačí žiť trendovo, „nadivoko“. Snáď je to iba pohodlnosť, možno ide o hit storočia alebo o strach, poučenie z manželského života iných, mnohokrát vlastných rodičov.

H. de Balzac pekne napísal: „ Láska dáva všetko, ale len milencom. Po svadbe potrebujú viac než klenbu nebies a koberec lúky.“ Práve toto si nevedia mnohí uvedomiť.

Ešte krajšie a presnejšie vystihla ľubostný vzťah E. Browningová: „ Mať niekoho rád často znamená viac než ho milovať.“ Presne to sa stalo Petre, ktorá milovala Tomáša, no nakoniec vstúpila do manželského zväzku s Milanom, ktorého mala „iba“ veľmi rada. Láska k Tomášovi ju ničila, pripravovala o zdravý rozum, stávala sa závislou na ňom a jeho prejavoch ľubosti. Až Milan jej ukázal, čo je to naozaj krásny vybájený cit romantického vzťahu. Dokázali spojiť lásku s priateľstvom a to bol základ. Vzťah dvoch ľudí bez neskoršieho manželstva a stabilne vytvorenej rodiny je akýsi prázdný, nenaplnený. Hrdinom bez „rizika“ manželstva dokáže byť každý, no vydržať v peknom a usporiadacom manželskom zväzku málokto. Niekoľko si možno povie: „Dobre, ono sa to ľahko píše.“ Naozaj. I ja viem, čo je správne, ale patrím medzi tých „zbabelcov“, ktorí pri slove manželstvo dostanú zimomriavky. Otázkou zostáva, prečo to tak je? Prečo sme takí zbabeli? Ved’ rodina je základ. Hoci vidíme zlé príklady, tak práve preto by sme sa mali snažiť vytvoriť si takú rodinu, akú sme možno nikdy nemali. „Láska k rodine je zo všetkých ušľachtilých ľudských citov najčastejší, najpevnejší a mimoriadne blahodarne pôsobí na život každého z nás,“ píše N. G. Černyševskij.

Ono je v tom stále niečo ako zo stredoveku. Pokiaľ sa nevydám, tak ostávam iba akousi priateľovou milenkou, iba družkou. Jedného dňa sa prebudím a zistím, že neviem, kam patrím. Manželstvo dáva istotu, zázemie a pocit, že ten druhý je iba tvój, vybral si teba a to ťa robí šťastným. Vo vzťahu nadivoko je neustále niečo otvorené, voľné a pri prvom probléme príliš jednoduché, aby ten či onen dotyčný vzal no-

hy na plecia. Mení sa postoj spoločnosti, mení sa človek ako jedinec, ale manželstvo ako vyššia etapa života s láskou by malo ostať nezmenené. To, že som tieto pocity dala na papier, mi pomohlo bojovať so svojím vnútorným nepokojom. No stále ma hľadá chrobáčik pochybností. Treba si však dať šancu, tak ako sebe samotnej, tak aj tomu, ktorý nás tak moc miluje. Nechajme mu, nech nám to dokáže a vykročme s ním smelo k oltáru, aby sa z nás nestali nevesty na úteku.

Na záver nechám opäť hovoríť „odborníkov“ na lásku:

„Tí, čo milujú, musia chápať aj nepochopteľné, aby neprestali milovať.“ R. Clair „Keď sa dvaja milujú, túžia po tom, žiť spolu, ale samotná láska nestačí k zaisteniu šťastia.“ C. Diane

-Katarína Sádecká-

UPLYNULI TRI ROKY OD KR-VAVÉHO SVEDECTVA VIERY SHAHBAZA BHATTIHO

Presne pred troma rokmi bol zavraždený pakistanský minister Shahbaz Bhatti. V hlasovaní čitateľov Sveta kresťanstva sa v roku 2011 stal osobnosťou roka.

Bol jediným katolíckym ministrom vo federálnej vláde oficiálne islamského štátu. Vytrvalý ochrancu práv náboženských menšíň doplatil na svoju zásadovosť vlastným životom. Podľa príkladu sv. Tomáša Mora sa nedal zlomiť ani vyhrážkami a vylial krv v zápase za pravdu.

Len krátko sa mohol tešiť pakistanský politik Clement Shahbaz Bhatti z malého víťazstva – zachovania ministerstva pre náboženské menšiny, ktorého existencia bola začiatkom roka 2011 vážne ohrozená. Pár dní po tom, ako sa po druhýkrát stal šéfom spomínaného rezortu, ho doteraz neznámi útočníci 2. marca pripravili o život. Minister, pre ktorého sa vyhrážanie zabitím stalo rutinou, dosvedčil vlastným životom, že to, čomu venoval posledné roky svojho života, mysel naozaj vážne.

V demokraciach západného typu sa zdá, že nie je nič jednoduchšie ako „plávať proti prúdu“, vyjadriť svoj názor v opozícii voči väčšine. Pri zachovaní rešpektu voči dôstojnosti spoluobčanov neexistuje dôvod na perzekúciu. V krajinе, kde štatisticky menej ako štyri percentá obyvateľstva nie sú moslimovia, je však situácia iná. V atmosfére boja za základné občianske práva a slobody, v prostredí ovládanom korupciou a bunkami teroristických skupín znamená „zmýšlať inak“ neodpustiteľnú chybu, za ktorú sa platí najvyššou cenou. Podľa Sveta kresťanstva Bhatti neboli naiv-

ným rojkom, ktorý by potreboval strhávať na seba domácu či svetovú pozornosť. Na rozdiel od nemalého počtu ľudí, pre ktorých je politika prostriedkom sebaprezentácie či biznisu, bola pre neho povolením. Vnímal ju ako poslanie zastávať sa tých, ktorí sú príliš slabí na to, aby dokázali sami upozorniť na svoje problémy.

Vo svete plnom predsudkov a nenávisti Bhattiho svedectvo ukazuje, že zápas o fundamentálne hodnoty nebude nikdy ukončený. V Pakistane je to dnes boj o slobodu náboženského vyznania, v našom západnom svete sú „v hre“ iné hodnoty. Ak najslabší nie sú schopní, či nemajú dostačujúnu vôľu za ne bojoovať, nastúpiť by mali politici, ich zástupcovia. S odvahou a odhodlaním. To je ich skutočné poslanie – obsah politiky. Shahbaz Bhatti to vedel.

-Marián Sekerák

**DOBRÝ KATOLÍK SA
MIEŠA DO POLITIKY.
PÁPEŽ FRANTIŠEK**

GENERAČNÉ NÁTIERKY

Aj v pôste treba jestť, len sa nám možno žiada čosi iné než v zimných mesiacoch. Čosi studené, čosi rýchle, aby sme netravili príliš veľa času v kuchyni, ale radšej vonku. Tam, do záhrady či na terasu, si aj môžeme vyniesť chlebík s nátierkou.

NÁTIERKA STAREJ MAMY : KVASNICOVÁ

PRE 4-5 ČLENNÚ RODINU POTREBUJEME: 4 kocky čerstvých kvasníc, 1 vajce, štipku soli, polovicu cibule, trošku oleja, cca pol deci mlieka, trochu strúhanky .

POSTUP: Na panvici rozohrejeme olej, oprážime cibuľu, roztopíme kvasnice, pridáme mlieko, osolené surové vajce, po jeho stuhnutí zahustíme strúhankou. Podávame teplé alebo studené na chlebe.

(Pri bezlepkovej verzii môžeme vynechať strúhanku a na zahustenie použijeme viac vajec.)

NÁTIERKA MAMY: SYROVO-CESNAKOVÁ

SUROVINY: 1 majolku, 1 kyslú smotanu (rovnaké množstvo ako majolka), 1 kocku (200 g) Eidamu, príp.iného tvrdého syra, 3-4 strúčiky cesnaku, soľ.

POSTUP: celý syr nastrúhamo najemno do majolky so smotanou a pridáme roztlačený cesnak. Chvíľu necháme odstáť. Podávame s rožkami alebo chlebom.

NÁTIERKA DCÉRY: AVOKÁDOVÁ

Zrelé avokádo (sezóna je od mája do augusta) je mäkké ako maslo s jemnou orieškovou príchuťou a dobre oddeliteľnou šupkou. Ak kúpite tvrdšie, nechajte ho doma 2-3 dni postáť v tmavom papierovom vrecku pri izbovej teplote. (Neriskujte, že si pokazíte chuť – nezrelé avokádo je totiž

veľmi horké). Vyberte kôštku, roztlačte vidličkou a primiešajte kúsok masla, tavený syr, natvrdo uvarené vajíčko, najemno na krájanú cibuľu alebo cesnak, soľ a korenie podľa chuti. Kto si chce pripraviť menej tučnú verziu, môže vynechať žltok i maslo a použiť nízkokalorický syr.

HŘSTKOVÁ POLIEVKA PIKANTNÁ A ZDRAVÁ

SUROVINY: 100 g farebnej fazule, 100 g červenej šošovice, 50 g krúpy č. 3, 100 g pohánky, 1 cibuľa, 2 strúčiky cesnaku, 1 feferónka, 2 mrkvky, menší zeler, 1 petržlen, 2 zemiaky, soľ, mleté čierne korenie, celé korenie, na záver olivový olej, petržlenovú vňať.

POSTUP: Večer si namočíme fazuľu, ráno si ju prevaríme, prív vodu po prevarení vylejeme. Pridáme nové korenie a keď je fazuľa

polomäkká pridáme zeleninu, zemiaky a drobné krúpy. Medzitým si pohánku premyjeme a zalejeme vriacou vodou, prikryjeme a necháme nabotnať. Červenú šošovicu pridáme pred jej koncom aj s pohánkou. Dochutíme čiernym korením, trochu olivového oleja a sýta a zdravá polievka na svete.

OMÁČKA Z FAZUĽOVÝCH STRUKOV

SUROVINY: 500 g sterilizovaných fazuľových strukov, olej, 1 a 1/2 lyžice hladkej múky, 1 lyžička masla, 250 ml sladkej smotany na varenie, soľ, cukor, ocot, kôpor

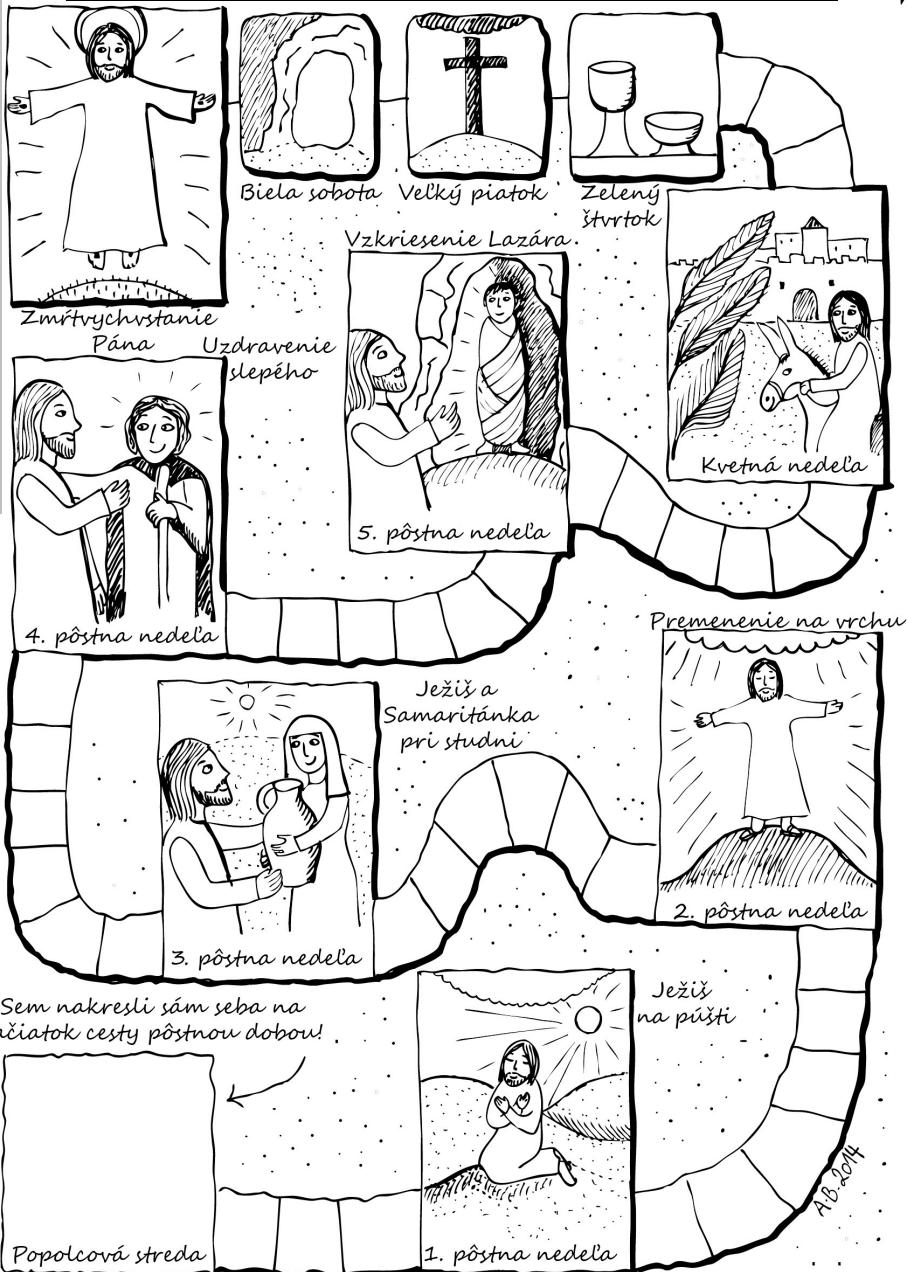
POSTUP: Fazuľku aj s nálevom vložíme do hrnca, zalejeme 3 dl vriacej vody, osolíme a prividieme do varu. Asi z troch lyžíc oleja a hladkej múky pripravíme svetlú zápražku, pridáme maslo, zalejeme smotanou a premiešame. Vylejeme do fazuľky,

pridáme 200 ml vody, premiešame a krátko povaríme. Prívarok ochutíme cukrom, octom, premiešame a podávame s fašírkou, opečenou klobáskou alebo s duseným mäsom. Pred podávaním posypeme pokrájaným kôpom.

PRE DETI

Deti, pripravili sme si pre Vás PÔSTNU CESTU, ktorú prechádzame spolu s Ježišom. Vyfarbi si príslušný dielik tejto cesty vtedy, keď sa ti podarí napríklad urobiť niečo pre radosť iným, s niekym sa zmieriť, prečítať niečo z biblie, niečo čím prekonáš sám seba. Po prejdení cesty si môžeš túto stránku vystrihnúť a priniesť ako obetný dar na Veľkonočnú nedelu, na druhý sv. omši.

V T I P Y

- Starenka nastúpi na autobus a hovorí: „Jeden lístok prosím.“ Vodič sa jej pýta: „Kam chcete lístok teta?“ Babka: „Sem, do ruky.“ Vodič: „...Ale kam cestujete?“ Babka: „Ja idem na svadbu.“ Naštvaný vodič sa jej nervózne pýta: „Ale babka, kde bude tá svadba?“ Babka: „Keď bude pekne tak vonku, keď bude zima, tak vnútri.“
- **Rozprávajú sa dvaja kamaráti a jeden hovorí druhému:** - Ja som bol v Austrálii na poľovačke na pštrosy. Ten prvý sa pýta: - A ako ste ich chytali? Ten druhý na to: - Jednoducho: vyhnali sme ich na asfaltovú cestu oni sa vyšľakali a v strachu chceli vopchať hlavu do piesku.
- Deti sa v škôlke hrali hru na remeselníkov. Doma sa mama pýta: „Danielko, prečo si sa neprihlásil, že chceš tiež robiť remeselníka?“ Danielko: „Lebo ony sa predtým, ako začali ukazovať remeslo, poklonili. A ja sa nebudem klaňať nikomu okrem Pána Ježiša.“
- Večerná modlitba 4-ročného: „Prosím ťa za Egypťanov, aby nemuseli jest kobylky a žaby. A za Afričanov, aby mali sviečky, zápalky, ruksaky, skrine...“ (Na viac si nespomínam.) Na záver dodal: „A modlím sa za teba, Ježiško, aby si bol šťastný. Amen.“
- Liečebné metódy našich babičiek: „Ja na zlepšenie trávenia pijem pivo, pri nechutnстве pijem biele víno, pri nízkom tlaku červené víno, pri vysokom tlaku koňak a keď som nachladnutá, tak si dám slivovicu.“ „A kedy piješ vodu?“ „Tak takú chorobu som ešte nemala!“

S U D O K U

5			1					
	9	6				8	2	
				7				9
					3			6
	7	4				9	1	
2			5					
7			6					
8	3				5	7		
				4			1	

Mriežku treba vyplniť tak, aby každý štvorec 3x3 obsahoval čísla od 1 po 9. Čísla sa nemôžu opakovať. Na riešenie nie sú potrebné žiadne matematické vzorce ani výpočty, stačí len logicky uvažovať.

DUCHOVNÁ OBNOVA V JUBILEJNOM ROKU PANNY MÁRIE SEDEMBOLESTNEJ

Sedem bolestí Panny Márie vo svetle Veľkej noci

Pondelok 24.3.

Téma: PROROCŤO SIMEONA V CHRÁME. Celebriuje Dp. Ján Bašo z Bučian

Utorok 25.3.

Téma: JEŽIŠOV POHREB. Celebriuje Dp. Stanislav Lieskovský z Dvorníkov

Streda 26.3.

Téma: SNÍMANIE Z KRÍŽA. Celebriuje Dp. Tibos Sloboda zo Šulekova

Štvrtok 27.3.

Téma: UKRIŽOVANIE A SMRŤ JEŽIŠA. Celebriuje Dp. Jozef Holko z Malženíc

Piatok 28.3.

Téma: STRETNUTIE S JEŽIŠOM NA KRÍŽOVEJ CESTE. Celebriuje Dp. Anton Gubala z Maduníc

Sobota 29.3.

Téma: STRATA JEŽIŠA V CHRÁME. Celebriuje Dp. Patrik Bacigál z Leopoldova

Nedeľa 30.3.

Téma: ÚTEK DO EGYPTA. Celebriuje Dp. Matej Kýška

Sväté omše od pondelka do soboty sú o 18:00 hod vo farskom kostole v Červeníku.

PÔSTNY RÉBUS

←□#☺☀#   ☺#   ☺♪←©-   ☺↔○@-,

②Δ♪   ♪   ♪←|| ||←\$←®   ∂↔—Δ ☺♪ ②♥   Δ←\$

A	Á	B	C	Č	D	Ď	E	É	F	G	H	I	J	K	L	M	N	Ň
②	▷	△	@	□	○	○	-	&	*	+	\$	#	©	±	®		♪	☒
O	P	Q	R	S	Š	T	Ť	U	Ú	V	W	Y	Ý	Z	Ž			
←	∂	/	↔	☺	▣	☀	♥	▲	♣	♪	↑	♪	⊕	†	=			

K riešeniu snáď nepotrebujete návod ☺.

Pomôžete nám dostavať DOM NÁŠHO SPOLOČENSTVA? ĎAKUJEME!

**Názov účtu: Rímskokatolícka Cirkev
Farnosť Červeník, č.ú.: 20297905/6500**

Nasledujúce čísla vždy budú obsahovať prílohu LISTY RODIČOM, ktorú si môžete vložiť do zakladača.

www.cervenik.fara.sk, kontakt: 0905 947 655 E-mail: kyskam@gmail.com

